

Activitate de învățare pentru *Educație civică*, clasa a IV-a¹ *Comunitatea în care trăiesc*

Contextul de învățare

Context școlar dedicat studierii locurilor de apartenență, respectiv apartenenței locale.

Timp alocat activității de învățare

2-3 ore

Sarcini de lucru

I. Sarcinile de lucru sunt adresate întregii clase. Este utilizată metoda de gândire critică *Știu/ Vreau să știu /Am învățat*. Tabelul de mai jos este desenat pe tablă.

Știu	Vreau să știu	Am învățat

Elevii sunt solicitați să contribuie la completarea succesivă a primelor două coloane din tabel. Se discută cu elevii:

- ce știu despre comunitatea în care trăiesc (CS 1.1, 1.2);
- ce doresc să cunoască despre comunitatea în care trăiesc (CS 1.2).

Discuțiile cu elevii urmăresc actualizarea achizițiilor și experiențelor anterioare ale elevilor; se completează primele două coloane ale tabelului:

- Informațiile/achizițiile considerate sigure de către elevi sunt trecute în coloana *Știu*.
- Întrebările sau informațiile nesigure sunt trecute în coloana *Vreau să știu*.

Tabelul completat de elevi, în urma discuțiilor purtate, ar putea include următoarele:

Știu	Vreau să știu	Am învățat
<ul style="list-style-type: none">- este o comună (sau, de exemplu, sat, oraș)- este situată într-o zonă de deal- m-am născut în comună (ne-am mutat în comună)- mulți oameni din comună au plecat la oraș (sau în străinătate) să muncească- o tradiție păstrată în comunitate	<ul style="list-style-type: none">- cum poate fi mai frumoasă comuna noastră?- nu mai vreau ca părinții mei să plece să muncească în străinătate; se poate, oare, acest lucru?- cum este condusă?	

II. Sarcini de lucru pe grupe de câte 4 elevi. Fiecare echipă de elevi primește textul de la pagina 2. După lectura textului, lucrând în grup, elevii răspund la întrebarea cu care se încheie textul. La încheierea activității pe grupe, elevii prezintă răspunsurile lor, întregii clase.

¹ Activitate propusă de Angela Teșileanu

În comuna despre care vorbim parcurile arată ca în imaginea de mai jos.

Punerea educației pe primul plan reprezintă o realitate acoperită de fapte: școala a fost reparată și modernizată. Primăria asigură pentru copii rechizitele necesare, transportul până la școală. Abandonul este zero. A devenit un obicei ca de ziua copilului, fiecare copil din comună să primească un dar.

Să mai spunem că există internet wireless, că televiziunea și serviciul de telefonie sunt prin fibră optică, că un metru cub de apă costă un leu.

Comuna nu are un buget mare, are chiar unul dintre bugetele cele mai mici din județ, dar s-a dezvoltat din resurse proprii.

Nu a fost mereu așa. În urmă cu mai puțin de 10 ani era un loc plin de bălării, dar a ajuns ceea ce este în prezent - comuna cu cel mai mare venit pe cap de locuitor din țară. Locuitorii comunei au locuri de muncă, nu mai sunt obligați să plece în căutarea acestora; regiunea este cunoscută pentru livezi și sere. Chiar și așa, mulți locuitori au plecat să lucreze în străinătate. Primăria încercă, însă, să-i atragă pe tineri, oferindu-le gratis un teren pentru locuință (1000 de metri pătrați, astfel încât să se păstreze atmosfera rurală), dar și facilități (racordarea la rețeaua de apă, energie electrică, mobilarea unei camere, la finalizarea construcției). Nu este o surpriză că la Primăria comunei au fost depuse multe cereri pentru construirea de locuințe. Iată și o imagine din comună.

Comuna există aieva în România². Cum credeți că au fost posibile transformările prezentate?

² <http://greatnews.ro/comuna-cu-cel-mai-mare-venit-pe-cap-de-locuitor-din-tara-copiii-au-primit-de-1-iunie-o-tableta/>

III. Sarcini de lucru frontale. Cadrul didactic discută cu elevii:

1. Puneți-vă în situația unui locuitor al comunei evocate. Ca membru al respectivei comunități, ce este important pentru voi? (CS 1.2)
2. Raportați-vă la situația voastră actuală, de locuitor al comunității locale din care faceți parte. Ce este relevant pentru voi ca membri al comunității? (CS 1.2)
3. Ce concluzie puteți trage din textul citit? (CS 1.2)

IV. Sarcini de lucru individuale. Elevii sunt solicitați să competeze, pe caietele lor, coloana 3 din tabel (*Am învățat*). Sunt indemnati de cadrul didactic să noteze, mai întâi, concluzia la care au ajuns, ca răspuns la întrebarea III.3. Pentru a crea o interdependență pozitivă a elevilor, după completarea individuală a coloanei 3 din tabel, însemnările elevilor pot fi comparate în perechi sau în grup. Li se recomandă elevilor să discute, în grup, concluziile personale la care au ajuns ca răspuns la întrebarea III.3. În continuare, rezultatele grupurilor (sau ale elevilor) sunt comunicate întregii clase și sunt trecute, după o prealabilă discuție, în tabelul de pe tablă.

Competențe specifice vizate

1.1. Recunoașterea locurilor de apartenență (locală, națională, europeană) în care se integrează persoana

1.2. Identificarea unor elemente relevante pentru apartenența la diferite comunități (locală, națională, europeană)

Sarcinile de lucru acoperă apartenența locală a persoanei.

Materiale necesare

- textul prezentat (un exemplar pentru fiecare echipă).

Câteva comentarii

➤ **Semnificația metodei de lucru.** Alegerea metodei presupune raportarea cadrului didactic la activitatea care urmează să fie desfășurată, precum și la specificul colectivului de elevi. Orientarea cu prioritate spre metode activ-participative, interactive de învățare poate avea efectele educaționale așteptate în măsura în care metodele nu sunt aplicate doar pentru că sunt participative, ci pentru că reprezintă într-adevăr acele cale care contribuie la formarea progresivă a competențelor la elevi, la implicarea activă a elevilor în învățare. Alegerea metodei necesită reflecția cadrului didactic asupra unor întrebări precum:

- este metoda adecvată competenței/competențelor care urmează să fie dobândite de elevi?
- face apel la achiziții (cunoștințe, abilități, deprinderi, atitudini) dobândite anterior de către elevi?
- corespunde particularităților elevilor?
- corespunde așteptărilor pe care le au elevii?
- ce fel de participare solicită din partea elevilor (activă, pasivă)?
- cât timp necesită aplicarea metodei?
- ce spațiu de aplicare presupune?

Răspunsul la astfel de întrebări constituie o premisă pentru o bună proiectare a activității desfășurate cu elevii. Dimpotrivă, neluarea în seamă a unor condiții de aplicare a unei metode poate să influențeze negativ rezultatele vizate. De exemplu, o metodă de gândire critică (așa cum este *Știu/ Vreau să știu/ Am învățat*) necesită un timp important de aplicare, care trebuie luat în seamă în proiectarea activității.

➤ **Sarcinile de lucru:**

- ✚ Discuțiile cu elevii (de la punctul I) cu privire la ceea ce *știu* despre comunitatea în care trăiesc (în urma cărora este completată prima coloană a tabelului) presupun valorificarea unor achiziții pe care le au elevii cu privire la comunitatea în care ei trăiesc, vizând: forme de comunitate (de exemplu, sat, comună, oraș), așezarea comunității (de exemplu, în

funcție de relief, regiune); modul de dobândire a calității de membru al comunității (prin naștere, prin mutarea în comunitate); populația comunității.

- ✚ Sarcinile de lucru de la punctul II urmăresc explorarea unui răspuns la întrebările formulate de elevi. Textul utilizat ca suport evită retorica nevoii de transformare a localităților prin evocarea unui caz concret de comunitate care a realizat transformarea, schimbându-i fundamental înfățișarea.
- ✚ Sarcinile de lucru de la punctul III permit elevilor să abordeze, cu referire la comunitatea evocată de textul analizat de elevi, dar și cu referire directă la comunitatea în care trăiesc, aspecte relevante (de exemplu, înfățișarea localității, condițiile în care muncesc locuitorii comunității, învață copiii, oportunități de petrecere a timpului liber, modul în care oamenii sunt sprijiniți de către conducătorii aleși de cetățeni, modul în care oamenii muncesc în comunitatea în care trăiesc, modul în care Primăria gospodărește banii comunității).
- ✚ Sarcinile de lucru de la punctul IV oferă elevilor oportunitatea de a reflecta critic și de a menționa ceea ce consideră că au învățat.
- ✚ Sarcinile de lucru oferite elevilor au fost realizate pornind de la ceea ce au propus inițial elevii pentru coloanele *Știu/ Vreau să știu*; așa fiind, aplicarea acestei metode de gândire critică presupune sarcini de lucru adaptate în funcție de ceea ce știu și doresc elevii să știe (aspecte menționate explicit în coloanele *Știu/ Vreau să știu*).

Conexiuni posibile cu alte discipline

Activitatea de învățare se poate sprijini pe competențe specifice formate prin studiul disciplinei *Istorie* și, în egală măsură, poate sprijini formarea acestora, respectiv:

- 1.1. Ordonarea cronologică a unor evenimente din viața familiei, a faptelor prezentate într-o situație de învățare
- 1.2. Localizarea în spațiu a evenimentelor istorice

Extinderi

Activitățile propuse urmăresc cunoașterea comunității locale în care trăiesc elevii (de exemplu, a comunității propriu-zise, a unei zone din cadrul comunității, a regiunii în care este situată) și recunoașterea unor aspecte care sunt relevante pentru apartenența la comunitate:

- realizarea unor colaje cu imagini (desene și fotografii) care prezintă aspecte specifice din localitatea în care trăiesc elevii:
 - *locuri de ieri și de astăzi*, punând în evidență schimbări produse în comunitate, clădiri, monumente reprezentative pentru localitate;
 - *tradiții locale*, punând în evidență exemple de activități tradiționale/tradiții păstrate la nivel local;
- realizarea unui plan al localității în care trăiesc elevii (sau al unei zone din localitate), marcând cu ajutorul semnelor convenționale principalele străzi, clădiri, piețe, parcuri etc., care sunt reprezentative pentru înfățișarea localității;
- întâlniri ale elevilor cu reprezentanți ai comunității locale pentru cunoașterea unor aspecte care privesc funcționarea comunității, viitorul acesteia;
- excursii tematice (de exemplu, *Să ne cunoaștem comunitatea/ regiunea unde este situată*).